

Akt nr:
25-ARJ-1910

AU\$25-ARJ-1910

Handlingar
rörande
byggnadsplan över G l o m m e r s -
t r ä s k by fastställd den 30 de-
cember 1947..

Innehåller 14 skriftliga sidor.

2 kart. Ps.
Arvidsjaur n:r 1910

7.

LÄNSSTYRELSEN
I
NORRBOTTENS LÄN
Landskansliet

Nr B-J10-7
1947. J

(Åberopas vid skriftväxling)

Fulhär
B. A. Nr. 655 Ink.
Överlantmätaren i Norrbott-
tens län den 20/9 1948

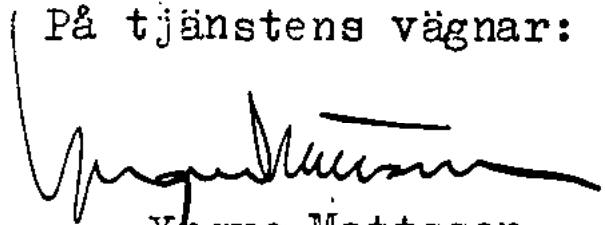
Till Lantmäterikontoret i Norrbottens län.

/. Länsstyrelsen får härmed överlämna avskrift av sin resolution den 30 december 1947 angående fastställd byggnadsplan för Glommersträsk i Arvidsjaur socken jämte tillhörande karta, allt i två exemplar, det ena för att översändas till domhavanden i Piteå domsaga.

Länsstyrelsens beslut har numera vunnit laga kraft.

JM Luleå i landskansliet den 28 juli 1948.

På tjänstens vägnar:

Yngve Mattsson.

Avskrift.

KUNGL. MAJ:TS BEFALLNINGSHAVANDE
I NORRBOTTENS LÄN

B.
A.Nr.....655.....
till Överlantmätaren i Norrbott-
ens län den...20/7...1948.

Landskansliet N:o B-J10-7/1947.

R e s o l u t i o n.

Med stöd av 60 § stadsplanelagen den 29 maj 1931 prövar länsstyrelsen skäligen fastställa en av arkitekten Seth Fridén i Boden åren 1946-1947 upprättad byggnadsplan jämte tillhörande byggnadsplanebestämmelser, dagtecknade den 15 juli och 15 oktober 1947, för Glommersträsk i Arvidsjaurs socken (Glommers-träsks byggnadsplaneområde) med där i företagna vissa ändringar och tillägg. Från fastställelse undantages dock det område, som å byggnadsplanekartan utmärks med röd heldragen linje i begränsningslinje.

Jämlikt 91 § Kungl. byggnadsstadgan den 20 november 1931 skall byggnadsplanen med därtill hörande byggnadsplanebestämmelser och beskrivning i bestyrkt kopia och avskrift insändas till Kungl. byggnadsstyrelsen.

Sedan denna resolution vunnit laga kraft, skola vidare enligt föreskrift i Kungl. kungörelsen den 12 juli 1928 angående expediering av beslut rörande ändring i rikets indelning m.m., genom länsstyrelsens försorg avskrifter av resolutionen och till ärendet hörande byggnadsplanebestämmelser och beskrivning ävensom kopior av plankartan verkställas och tillställas i ett exemplar Kungl. lantmäteristyrelsen och i två exemplar länets lantmäterikontor, det ena för att översändas till domhavanden i Piteå domsaga.

Arvidsjaurs kommun förpliktas att till länsstyrelsen erlägga avgift till statsverket för länssarkitektens granskning av det företedda förslaget med tvåhundrasjuttiofyra /274/ kronor 60 öre.

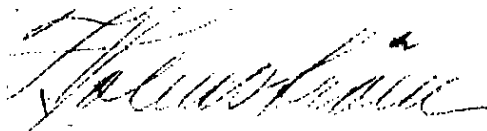
Klagen över detta beslut må föras genom underdåniga besvär, vilka, ställda till Konungen, skola i Kungl. kommunikationsdepartementet anföras sist inom en månad härefter.

Luleå i landskansliet den 30 december 1947.

O. W. Lövgren.

G. Wik.

Bestyrkes på tjänstens vägnar:

| Overlantmätaren

Avskrift.

B-J10-7/1947,

BYGGNADSPLAN FÖR GLOMMERSTRÄSK

i Arvidsjaur's socken.

BESKRIVNING.

A. Befintliga förhållanden.

Det planlagda
områdets be-
lägenhet och
omfattning.

Planläggningen omfattar de delar av Glommersträsk's by, som dels redan blivit bebyggda, dels kunna antagas inom överskådlig tid komma att exploateras för bostadsbebyggelse. I byggnadsplanen ingår emellertid icke det kring Glommersträsk's järnvägsstation belägna område, för vilket Kungl. Maj:t den 11 dec. 1925 utfärdade "särskilda föreskrifter /byggnadsordning/ med avseende å byggnadsverksamhetens ordnande" och länsstyrelsen den 23 dec. 1925 fastställde avstyckningsplan. Det vore ur flera synpunkter önskvärt att byggnadsplanen sedermera utsträcktes till att omfatta åtminstone vissa delar av ovannämnda avstyckningsplaneområde.

Byggnadsplaneområdet gränsar i nordväst till avstyckningsplaneområdet. Denna avgränsning bör enligt planförfattarens åsikt icke bliva bestående för framtiden. Åt övriga håll har planområdet relativt naturliga gränser. Bebyggelsen avgränsas norrut av en dominerande barrskogsbexuxen höjdsuttning, österut av ett ganska lågt beläget jordbruks- och skogsområde å ömse sidor om en bäck, söderut av ett sankt område kring en mindre sjö, Glommersträsket. Det finnes anledning antaga att sistnämnda sankt område så småningom kommer att helt eller delvis torrläggas och lämna ett stort tillskott av jordbruksmark.

Topografi och
vegetation.

Området domineras topografiskt sett av det höjdparti å vars södra sluttning den befintliga bebyggelsen i stort sett är samlad. Framför denna höjdsträckning utbreda sig vidsträckt lågt belägna områden, delvis bestående av slätterängar, som under försommaren sättas under vatten, delvis skogbevuxna. Området avvattnas dels

öster om den befintliga bebyggelsen genom en bäck, som flyter i sydöstlig riktning till Ullbergsträsket, dels genom en från Glommersträsket utgående bäck som utgör ett biflöde till Skellefteälven. Endast sistnämnda bäck kan upptaga avloppet från samhället, och utsläppet i bäcken måste sannolikt placeras på ganska stort avstånd från själva bebyggelsen.

Vagnät och bebyggelse.

Tvårs genom byggnadsplanområdet går länshuvudvägen Jörn-Arvidsjaur, vilken i en stor S-kurva följer höjdpartiets sydsluttning och längs vilken en stor del av den befintliga bebyggelsen är belägen. Återstående bebyggelse är i huvudsak belägen längs en lokalväg till Svedjan och Högbränna, utgående vid kyrkan i nordöstlig riktning. Nordväst om byggnadsplanområdet /men inom avstyckningsplanområdet/ utgår i sydvästlig riktning den s.k. militärvägen till bl.a. Norsjö i Västerbotten.

Något för bostadsbebyggelsen avsett gatunät finnes icke, endast antydningar till ett par tvärgator mellan länshuvudvägen och Högbrännavägen. Bl.a. har vid avstyckning en gata förutsetts längs prästgårdstomtens västra sida.

Bebyggelsen, som numera hunnit bliva ganska omfattande följer de befintliga vägarna. Tyvärr har ett antal byggnader längs vägen Jörn-Arvidsjaur blivit placerade alltför nära vägen med påföljd att de i byggnadsplanen måste beläggas med byggnadsförbud, om vägmyndigheternas krav på framtida byggnadsfria avstånd skola tillfredsställas. Bebyggelsen, som är av ganska splittrad karaktär, utgöres av dels ren jordbruksbebyggelse av i regel äldre ursprung, dels senare tillkomna byggnader innehållande bostäder, butiker, kaféer, verkstadslokaler och ett par samlingslokaler. Åtskilliga byggnader äro i dåligt skick. Den värdefullare bebyggelsen utgöres av dels de allmänna byggnaderna: kyrka, folkskola, skolhem, prästgård, dels en relativt nyuppförd större mejeribyggnad av sten, dels en del privata fastigheter av nyare datum.

Elektrisk högspänningsledning.

Den elektriska högspänningsledning, som passerar samhället, har nyligen till stor del omlagts och därvid /bl.a. efter samråd med planförfattaren/ blivit placerad på betryggande avstånd från de markområden, vilka utgöra lämplig byggnadsmark.

B. Byggnadsplaneförslaget.

Gatunät.

De befintliga vägarna utgöra stomme i byggnadsplanens gatunät, varvid länshuvudvägens sträckning något justerats, i huvudsak enligt ett föreliggande vägförslag, och Högbrännavägen på ett ställe utsträckt. Längsgående gator ha inlagts dels söder om länshuvudvägen, dels mellan denna och Högbrännavägen, dels ovanför Högbrännavägen. Högbrännavägen och den ovanför belägna parallellgatan få möjlighet till förbindelse med järnvägsstationen genom avstyckningsplaneområdet utan att först passera backen ned till länshuvudvägen vid kyrkan.

Antalet tvärgående gator, som mynna i länshuvudvägen ha enligt vägmyndigheternas önskemål begränsats så mycket som möjligt. Tvärgående gator förekomma i huvudsak endast där så erfordras för en lämplig kvartersindelning och för anordnande av avlopp samt där redan befintliga tvärgator ansetts böra bibehållas. Korsningar ha undvikits genom inbördets förskjutning av tvärgatorna.

Rent allmänt kan sägas att områdets terrängformation varit utslagsgivande för gatusträckningarna och att därjämte hänsyn tagits i möjligaste mån till befintliga vägar och äganderättsförhållanden.

Avlopp.

Beträffande huvudavloppet hänvisas till uppgifter meddelade under rubriken "Topografi och vegetation".

På grund av den starka ensidiga lutningen ned mot länshuvudvägen är det svårt att få fullständig samstämmighet mellan gatusystem och avloppssystem. Ur trafiksäkerhetssynpunkt böra så få tvärgator som möjligt stöta till länshuvudvägen. Ur avloppsekonomisk synpunkt böra så många avloppsledningar som möjligt följa terrängens starka fall ned mot en samlingsledning i länshuvudvägen.

Förslaget till avloppsplan har därför blivit i viss mån kompromissbetonat. Dels har antalet tvärgående ledningar begränsats, dels ha vissa av dem förlagts inom byggnadskvarter. På grund av vissa oregelbundenheter i terrängen, vilka gatunätet ej kan helt följa, blir det nödvändigt att på några ställen lägga avloppsledningarna särskilt djupt under markytan eller att verkställa utfyllnad å kvarters- och gatumark.

Gatu- och för-
gårdsbredder
m.m.

Enligt av vägförvaltningen framförda krav har länshuvudvägen Jörn-Arvidsjaur givits ett 20 meter brätt vägområde. För en del av kurvan i planområdets östra del har bredden ökats till 22 meter, vilket kunnat ske på grund av att bebyggelse där ännu saknas. Å ett par ställen inom själva samhället synes 20-metersbredden vara något knapp, men då den på grund av befintlig bebyggelse knappast kan ökas, förutsättes här att vid vägens fullständiga utbyggnad stödjemurar anordnas eller visst inkräktande å förgårdsmarken må ske. Förgårdsbredden längs länshuvudvägen har på grund av hänsynen till befintliga byggnader blivit ganska variabel. Som regel ha emellertid, där så varit möjligt, båda förgårdarna gjorts 4,5 meter, motsvarande ett avstånd mellan byggnadslinjerna av minst 29 meter.

Enligt av vägmyndigheterna framförda krav ha uppstoppande refuger av karaktären "gatuplantering" föreslagits å alla ställen, där tvärgator utmyнна i länshuvudvägen.

För Högbrännavägen, vilken har att upptaga viss lokaltrafik av begränsad omfattning, föreslås en bredd av 12 meter.

För samtliga övriga gator föreslås en bredd av 9 meter.

För förgårdar tillämpas bredderna 6.0 meter, 4,5 meter och 3.0 meter, där ej av byggnadsplanen tydligt framgår att annan bredd avses eller att exakta breddmåttet är beroende av befintlig byggnad.

Med hänsyn i synnerhet till snöplogning ha alla hörn, där 9-metersgator korsar varandra, avsneddats. Den avsneddade kvarterssidan avses som regel få en längd av 4 meter.

Öppna platser.

Möjligheterna att i tillfredställande utsträckning reservera öppna platser inom samhället äro tyvärr starkt beskurna på grund av att nästan all mark är i enskild ägo. Planförfattaren har därför nödgats begränsa sig till att föreslå dels en kombinerad trafik- och samlingsplats i samhällets centralpunkt, norr om skoltomten, dels en mindre trafikplats i planområdets östra del.

Byggnads- kvarter.

För byggnadsplaneområdet föreslås till övervägande-del bostadsbebyggelse med friliggande byggnader av begränsad storlek. Enligt planförfattarens åsikt finnes icke förutsättningar för s.k. slutet byggnadssätt. I de sällsynta fall då det kan vara önskvärt och lämpligt att byggnader sammanbyggas i tomtplatsgräns bör dispensförfarande tillgripas.

Områden för allmänna byggnader föreslås dels å folkskole- och skolhemstomterna, dels omedelbart öster om folkskoletomten och å södra delen av byggnadskvarteret norr om den centrala öppna platsen, dels å ytterligare ett par ställen mellan länshuvudvägen och Högbrännvägen. Dessa områden ha valts med hänsyn till frånvaron därstädes av befintlig värdefull bebyggelse, varigenom det ligger inom de ekonomiska möjligheternas gräns för kommunen att inlösa områdena; tyvärr saknar kommunen egna outnyttjade marktillgångar i byn.

Kring kyrkan föreslås ett område för kyrkligt ändamål.

Parkområden.

Parkområden ha endast i ringa omfattning kunnat reserveras inom det för bebyggelse avsedda området, beroende på att ingen för ändamålet lämplig mark finnes i allmän ägo. Huruvida byggnadsplanens blygsamma intentioner beträffande parkområden någonsin komma att förverkligas blir beroende på det allmännas möjligheter att förvärva mark. Parkområdena ha placerats å mark, där bebyggelse saknas eller är mindre värdefull.

Jordbruks- område.

Planen omfattar hela det område för vilket plan för byggnadsverksamheten enligt länsstyrelsens beslut den 7/11 1945 befunnits erforderlig. Planarbetet har visat att vissa delar i byggnadsplaneområdets periferi ej är lämpade för tätare bebyggelse. Vissa av dessa delar äro så lunda sankt, andra ligga så pass lågt att anslutning till avloppssystemet ej utan stora kostnader kan åstadkommas, andra delar åter ha en brant stigande terräng. Inom dessa områden föreslås bebyggelsen begränsad till boningshus och ekonomibyggnader, som tillhöra jordbruksfastighet och behövas för dess skötsel.

Kultur-
reservat.

Å ett område i byggnadsplanens västra del har uppförts en hembygdsgård bestående av bl.a. en större manbyggnad, en långloge och en stolpbod. Då denna anläggning är kulturhistoriskt värdefull, har området i byggnadsplanen reserverats som fornminnespark /kulturresevat/.

Specialområden. Busstation. För att tillgodose behovet av en centralt belägen busstation har norr om skoltomten föreslagits ett särskilt område avsett att bebyggas med "stationsbyggnad för vägtrafiken". Lokaler för reparation och smörjning av bilar böra under inga omständigheter förläggas hit, och helst bör även kombination med drivmedelsförsäljning undvikas.

Folkpark har icke föreslagits inom byggnadsplaneområdet, då befintliga ägoförhållanden torde omöjliggöra någon större dylik anläggning.

Idrottsplats finnes inom det angränsande avstyckningsplaneområdet, varför dylikt område icke upptagits i byggnadsplanen.

Småindustriområde avser man att ordna inom det angränsande avstyckningsplaneområdet, varför dylikt område icke upptagits i byggnadsplanen.

Kyrkogård finnes på c:a 3 km:s avstånd från byn.

Elektrisk hög- Södra gränsen för byggnadsplaneområdet har valts så
spänningsled- att de nyligen omlagda delarna av den elektriska högspän-
ning. ningsledningen falla inom byggnadsplaneområdet, varigenom
densamma kan inregistreras i planen genom s.k. punktprick-
ning. Denna del av högspänningsledningen berör endast
det jordbruksområde, som ingår i byggnadsplanen. Den till
Högbränna /Svedjan/ gående delen av högspänningsledning-
en är f.n. å en mindre sträcka belägen å mark, som i
byggnadsplanen avses till byggnadskvarter. Då denna del
emellertid inom en ej alltför avlägsen framtid skall om-
byggas, har planförfattaren efter samråd med Arvidsjaurs
sockens Elförening föreslagit viss flyttning av ledning-
en, så att byggnadskvarteret blir intakt.

Bredden å det punktprickade området är 20 meter.

Höjdsystem.

Byggnadsplanens höjdsystem utgår från en av Statens Järnvägars fixpunkter, vars höjd är 362,781 meter. Fixpunkten är belägen vid vägovergången mot Jörn /ägo-väg korsar järnvägen/, kmp. 31,690 å vänster sida i riktning mot Arvidsjaur, omkring 10 meter från spåret, där en järndubb anbragts i en sten. Kmp. 32 är belägen mitt för Glommersträsk station.

Boden den 15 juli och 15 oktober 1947

Seth Fridén

arkitekt SAR.

BYGGNADSPLAN FÖR GLOMMERSTRÄSK

1 Arvidsjaur socken.

BYGGNADSPLANEBESTÄMMELSER.

1 §.

BYGGNADSPLANEOMRÅDETS ANVÄNDNING.

1 mom. Byggnadskvarter.

- a/ Med A betecknat område /"A-område"/ får bebyggas endast för allmänt ändamål.
- b/ Med B betecknat område /"B-område"/ får bebyggas endast för bostäder och därmed samhörigt ändamål och där så prövas lämpligt för samlingssalar, handel och hantverk och vad därmed sammanhör samt för jordbruk.
- c/ Med K betecknat område /"K-område"/ får bebyggas endast för kyrkligt ändamål.

2 mom. Kulturresevat.

Med Ak betecknat område /"Ak-område"/ skall utgöra kulturresevat /fornminnespark/ och får bebyggas endast för detta ändamål.

3 mom. Trafikområde.

Med Tg betecknat område /"Tg-område"/ får bebyggas endast med för vägtrafiken erforderlig stationsbyggnad, inrymmande väntrum, godsförmedling o.dyl.

4 mom. Jordbruksområde.

Med J betecknat område /"J-område"/ får endast bebyggas med boningshus och ekonomibyggnader, som tillhöra jordbruksfastighet och behövas för dess skötsel. Dylik ekonomibyggnad må uppföras utan hinder av bestämmelserna i § 6 mom. 3, § 7 mom. 5 och § 10 mom. 4.

2 §

MARK SOM ICKE ELLER I ENDAST MINDRE OMFATTNING FÅR BEBYGGAS.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

3 §.

MARK AVSEDD FÖR LEDNINGAR.

Å med u betecknat område må icke vidtagas anordning-

ar, som förhindra framdragande eller underhåll av underjordiska allmänna ledningar.

4 §.

BYGGNADSSÄTT.

1 mom. Med F betecknat område får bebyggas endast med hus, som uppföras fristående.

2 mom. Å inre delarna av tomtplats må uppföras uthus, garage eller dylik mindre gårdsbyggnad. Sådan byggnad får dock icke uppföras med mindre byggnadsnämnden i varje särskilt fall prövar detta vara förenligt med ett prydligt och ändamålsenligt bebyggande av kvarteret. I gårdsbyggnad får bostad ej inredas.

5 §.

BYGGNADS LÄGE INOM TOMTPLATS.

1 mom. Byggnad, som ej sammanbygges eller kan förväntas komma att sammanbyggas med byggnad å grannes fastighet, må icke läggas på mindre avstånd från fastighetens gräns än som motsvarar hälften av den för byggnaden tillåtna största höjden, ej heller i något fall närmare gränsen än 4,5 meter. Uppföres byggnad av trä med två våningar jämte vindsvåning, må avståndet till gräns mot grannfastighet ej understiga 6 meter.

2 mom. Gårdsbyggnad får icke placeras närmare byggnadslinje mot gata eller förgård än 18 meter.

3 mom. Avståndet mellan skilda byggnader å samma tomt må icke vara mindre än som motsvarar den för byggnad vid gata eller förgård tillåtna största höjden; byggnadsnämnden likväl obetaget att, där så finnes kunna ske utan fara för sundhet och brandsäkerhet samt utan att ett lämpligt bebyggande av kvarteret i dess helhet försvåras, för uthus eller annan gårdsbyggnad medgiva mindre avstånd såväl till annan sådan byggnad som till huvudbyggnad, dock ej under 4,5 meter.

4 mom. Finnes uthus eller annan gårdsbyggnad med hänsyn till dess ringa storlek och andra omständigheter utan olägenhet kunna uppföras i gräns mot grannfastighet utan att sammanbyggas med byggnad å denna fastighet eller på mindre avstånd från fastighetsgränsen än 4,5 meter, må byggnadsnämnden efter gran-

nens hörande sådant medgiva.

I fall då gårdsbyggnad sålunda placeras i gräns mot grannfastighet må byggnadsnämnden, därest grannen lämnar sin tillåtelse, jämväl medgiva att byggnaden gives takfall med lutning mot grannens tomtplats.

5 mom. Framför fönster till bonings- eller arbetsrum mot gård skall lämnas obebyggt ett område av minst 9 meters bredd ovan ett plan i jämnhöjd med fönstrets underkant; dock må fönster anbringas mot gårdsdel av mindre bredd ovan detta plan, därest rummets behov av dager är nöjaktigt tillgodo ett genom annat fönster.

6 §.

DEL AV TOMTPLATS SOM FÅR BEBYGGAS OCH ANTAL BYGGNADER

1 mom. Å med F betecknat område skall tomtplats lämnas obebyggd till minst tre fjärdedelar av sin yta.

2 mom. Å tomtplats inom med F betecknat område får bostadsbyggnad icke upptaga större areal än 250 kvadratmeter.

3 mom. Gårdsbyggnad får icke upptaga större areal å varje tomtplats än 50 kvadratmeter. Beträffande tomtplats med minst 1000 kvadratmeters areal må dock byggnadsnämnden, då särskilda skäl därtill äro, medgiva upp till 80 kvadratmeters planyta. Beträffande ekonomibyggnad till jordbruksfastighet äger byggnadsnämnden medgiva den större planyta som provas erforderlig och för tomtplatsen lämplig.

4 mom. Å med F betecknat område får endast ett bostadshus uppföras å varje tomtplats. Där tomtplats gränssar till flera än en gata må dock byggnadsnämnden medgiva uppförande av tvenne bostadshus.

7 §.

BYGGNADS MATERIAL.

Byggnad av trä må icke uppföras med flera än två våningar jämte tillåten vindsinredning.

8 §.

1 mom. Å A-område får byggnad icke uppföras till större höjd än 10,8 meter.

2 mom. Å B-område får byggnad icke uppföras till större höjd än 7,6 meter.

3 mom. Å Tg-område må byggnad icke uppföras till större höjd än 4,0 meter.

4 mom. Å K-område och Ak-område må byggnad uppföras till den höjd byggnadens ändamål kräver och som byggnadsnämnden med hänsyn till brandfara och övriga omständigheter för varje särskilt fall prövar lämplig.

5 mom. Uthus eller annan gårdsbyggnad får icke uppföras till större höjd än 2,5 meter; dock må byggnadsnämnden i särskilt fall medgiva avvikelse härifrån för gårdsbyggnad, vars användning kräver större våningshöjd. Beträffande ekonomibyggnad till jordbruksfastighet äger byggnadsnämnden medgiva den större höjd, som prövas erforderlig.

9 §.

TAKFALL.

Tak får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30 grader. Beträffande allmän byggnad av speciell karaktär samt beträffande bostadshus som uppföres i en våning jämte inredd vind, må dock byggnadsnämnden medgiva annan lutning som prövas lämplig. Beträffande ekonomibyggnad till jordbruksfastighet äger byggnadsnämnden medgiva den brantare lutning, som prövas erforderlig.

10 §

VÅNINGSENTAL.

1 mom. Å A-område får byggnad uppföras med högst 3 våningar.

2 mom. Å B-område får byggnad uppföras med högst 2 våningar. Om särskilda skäl därtill föranleda, må vinden därjämte inredas, dock icke till mera än en tredjedel av dess yta.

3 mom. Å Tg-område får byggnad uppföras med endast en våning.

4 mom. Uthus eller annan gårdsbyggnad får uppföras med endast en våning. Beträffande ekonomibyggnad till jordbruksfastighet äger byggnadsnämnden medgiva det våningsantal, som prövas erforderligt.

Boden den 15 juli och 15 oktober 1947.

Seth Fridén

arkitekt SAR.

Bestyrkes, Luleå i landskansliet den 19 februari 1948.

På tjänstens vägnar:

